

Dosarul nr. 2ra-957/22
2-20009836-01-2ra-08072022

Prima instanță - (Judecătoria Comrat, sediul central) jud. V. Hudoba
Instanța de apel - (Curtea de Apel Comrat) jud. D. Fujenco, L. Caraianu, A. Mironov

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Vitali Covaliov în numele și interesele lui Andrei Malachi,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Malache împotriva Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”, intervenient accesoriu Consiliul de Supraveghere al Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”, cu privire la anularea ordinului, restabilirea la locul de muncă, încasarea plăților salariale pentru timpul absenței forțate de la muncă, a compensației obligatorii pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă și repararea prejudiciului moral

și cererea de chemare în judecată depusă de Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” împotriva lui Andrei Malache cu privire la declararea nulității contractelor individuale de muncă,

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 23 ianuarie 2020, Andrei Malache a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”, solicitând anularea Ordinului nr.308-k din data de 12 decembrie 2019, restabilirea la locul de muncă în funcția de manager comercial, încasarea plăților salariale pentru timpul absenței forțate de la muncă, a compensației obligatorii pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, repararea prejudiciului moral estimat în cuantum de 50 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5 000 lei. (vol. I, f.d.1-4, 66-68)

În motivarea acțiunii, a indicat că în perioada de timp de pe 14 ianuarie 2019 - 12 decembrie 2019 a activat în funcția de manager al activității comerciale la Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”.

Astfel, relatat că prin Ordinul directorului executiv nr.20-k din 14 ianuarie 2019, el a fost numit la funcția de manager al activității comerciale.

În baza ordinului menționat, a fost încheiat contractul individual de muncă din aceeași dată.

Ulterior, prin Ordinul directorului executiv nr.308-K din 12 decembrie 2019, a fost anulat Ordinul nr.20-K din 14 ianuarie 2019.

Ordinul i-a fost adus la cunoștință contra semnătură la 12 decembrie 2019.

Reclamantul a invocat că, consideră Ordinul nr.308-k din 12 decembrie 2019 ilegal, deoarece a fost emis cu încălcări grave ale legislației muncii, drepturilor de muncă, libertăților și intereselor legitime ale lui.

În drept, acțiunea a fost întemeiată în baza prevederilor art. 6 alin. (1) și alin. (4), art. 8 alin. (1), art. 9 alin. (1) lit. a), 1) și alin. (11), art. 10 alin. (2) lit. a), b), f1 și f2), art. 65 alin. (1), art. 81 alin. (1), art. 84 alin. (1) și alin. (5), art. 85 alin. (31), art. 89 alin. (1), art. 90 alin. (1), din Codul muncii și art. 2 alin. (3), art. 16 alin. (1) lit. b) din Codul civil.

La 16 iunie 2020 Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Malache, solicitând declararea nulității contractelor de muncă din 14 ianuarie 2019 și din 1 februarie 2019, încheiate cu acesta privitor la angajarea lui la funcția de manager al activității comerciale.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că potrivit ordinului directorului executiv interimar al Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”, nr. 20-k din 14 ianuarie 2019, Andrei Malache a fost angajat în funcția de manager al activității comerciale.

La 14 ianuarie 2019 și, respectiv la 1 februarie 2019, întru executarea ordinului indicat, între Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” și Andrei Malache, au fost încheiate contracte individuale de muncă fără număr, în conformitate cu care ultimul a fost angajat în calitate de manager al activității comerciale.

Ordinul directorului interimar și contracte individuale de muncă au fost încheiate în perioada valabilității Ordinului nr. 101-K din 5 iunie 2018 privind numirea la funcția de manager al activității comerciale al Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”, Anna Malache, și respectiv contractului individual de muncă din 5 iunie 2018, încheiat cu Anna Malache, în conformitate cu care ea a fost angajată în calitate de manager al activității comerciale.

În conformitate cu Ordinul nr. 308-K din 12 decembrie 2019, Ordinul directorului interimar al Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” nr. 20-K din 14 ianuarie 2019 a fost anulat, ca fiind emis cu încălcarea legislației în vigoare.

La 12 decembrie 2019, administrația Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” a propus lui Andrei Malache să desfacă contracte individuale de muncă în mod benevol (art. 85 alin. 3¹ din Codul muncii), însă acesta a refuzat.

Consideră că contracte individuale de muncă menționate sunt nule, or, în conformitate cu prevederile art. 28 alin. (4) Legea audiovizualului UTA Găgăuzia nr. 66 din 1 martie 2016, structura, statutul și statul de personal al companiei sunt aprobate de către Consiliul de Supraveghere, investit de fondatorul companiei - Adunarea Populară a Găgăuziei cu drepturi și împuterniciri respective, prevăzute de prezenta lege.

Tot aceste împuterniciri se conțin la art. 34 alin. (1) lit. a) din Legea UTA Găgăuzia nr.66 din 1 martie 2016.

Potrivit statului de personal al companiei pentru anul 2019, aprobat prin hotărârea Consiliului de Supraveghere al Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” nr. 19/2/2 din 2 ianuarie 2019, în această perioadă de timp la întreprindere a fost stabilită doar o singură unitate de manager al activității comerciale.

Această funcție în conformitate cu Ordinul directorului interimar nr.101-k din 5 iunie 2018 și, respectiv contractul individual de muncă din 5 iunie 2018, era ocupată de Ana Malache, în conformitate cu care activitatea acesteia în funcția menționată a fost una de bază și pe un termen nedeterminat (punctele 3 și 4 din contract).

Ulterior, în conformitate cu hotărârea Consiliului de Supraveghere cu nr.19/6/1 din 2 ianuarie 2019, Anna Malache a fost numită la funcția de adjunct interimar al Directorului Executiv - redactor principal al televiziunii.

Tot atunci, între companie și Ana Malache a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 4 privind angajarea acesteia în calitate de adjunct interimar al Directorului Executiv - redactor principal al televiziunii, până la numirea adjunctului Directorului Executiv - redactor principal al televiziunii.

La 11 decembrie 2019, la ședință ordinară, în calitate de adjunct al directorului executiv - redactor principal al Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” a fost numită Valentina Coroleac (hotărârea nr.12/4/1).

Prin hotărârea Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” nr.12/4/2 din 11 decembrie 2019, Ana Malache a fost eliberată din funcția deținută de adjunct interimar al directorului executiv - redactor principal al televiziunii, revenind la activitatea de manager al activității comerciale în baza contractului individual de muncă din 5 iunie 2018.

Luând în considerare faptul, că activitatea Anei Malache în calitate de adjunct interimar provizoriu al directorului executiv - redactor principal al televiziunii a fost limitată, cu revenire la fostul loc de muncă, numirea la funcția lui Andrei Malache și, respectiv încheierea cu acesta a contractelor individuale de muncă, în cazul existenței unei singure unității de stat de manager al activității comerciale, de asemenea, urma să poarte caracter provizoriu.

Prin încheierea din 9 noiembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central, dosarele civile au fost conexe într-o singură procedură.

Prin hotărârea din 1 martie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Malache împotriva Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”.

S-a anulat Ordinul Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” nr. 308-k din 12 decembrie 2019, ca fiind ilegal.

S-a restabilit Andrei Malache în funcția de manager comercial în cadrul Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”.

S-a încasat de la Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” în beneficiul lui Andrei Malache, despăgubiri în sumă de 11 630,39 de lei pentru lipsa forțată de la locul de muncă, prejudiciu moral în sumă de 7 000 de lei și cheltuieli de judecată în sumă de 3 000 de lei, iar în total 21 630,39 de lei.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Malache, s-a respins ca neîntemeiată.

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” împotriva lui Andrei Malache.

S-a declarat nul contractul individual de muncă din 1 februarie 2019, încheiat între Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” și Andrei Malache, privind angajarea sa în funcția de manager comercial.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” s-a respins ca neîntemeiată.

La 5 martie 2021, Andrei Malache a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii înaintate împotriva Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”, cu privire la anularea ordinului, restabilirea la locul de muncă, încasarea plăților salariale pentru timpul absenței forțate de la muncă, a compensației obligatorii pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă și repararea prejudiciului moral și respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” cu privire la declararea nulității contractelor individuale de muncă.

Prin decizia din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, s-a respins apelul declarat de Andrei Malache și s-a menținut hotărârea din 1 martie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul central.

În motivarea deciziei, Colegiul instanței de apel a constatat că Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” a încălcat procedura de concediere a reclamantului Andrei Malache, în legătură cu ce a conchis că prima instanță întemeiat a anulat Ordinul nr.308-k din 12 decembrie 2019 privind concedierea lui Malache Andrei din funcția de manager al activității comerciale la Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”, cu desfacerea contractului individual de muncă din 14 ianuarie 2019 în baza art. 85 alin. (3¹) din Codul muncii.

Instanța de apel a reținut că este neîntemeiat argumentul apelantului precum că la emiterea Ordinului nr.308-K din 12 decembrie 2019 au fost respectate prevederile art. 85 alin. (3¹) din Codul muncii, potrivit căruia drept temei pentru desfacerea contractului individual de muncă este acordul în scris al părților, or, în cadrul examinării cauzei compania intimată nu a prezentat probele precum că între el și reclamantul Andrei Malache a fost încheiat un acord în scris referitor la desfacerea contractelor individuale de muncă din 14 ianuarie 2019 și din 1 februarie 2019.

La fel, a remarcat că Acordul din 12 decembrie 2019 privind desfacerea contractelor individuale de muncă din 14 ianuarie 2019 și din 1 februarie 2019, semnat doar de intimatul Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” și Actul din 12 decembrie 2019 privind refuzul lui Andrei Malache de la semnarea acordului referitor la desfacerea contractelor individuale de muncă din 14 ianuarie 2019 și din 1 februarie 2019, nu poate constitui o probă a respectării de către angajator a prevederilor art. 85 alin. (3¹) din Codul muncii, deoarece condiția de bază (obligatorie) de desfacere a contractului individual de muncă în baza acestui articol, constituie acordul ambelor părți (angajatorului și angajatului) pentru desfacerea contractului individual de muncă, iar în cazul dat există doar acordul angajatorului.

Totodată, instanța a respins ca neîntemeiat și argumentul apelantului precum că contractul individual de muncă din 14 ianuarie 2019 urmează a fi recunoscut ca nul în baza art. 84 alin. (1) din Codul muncii, deoarece Compania Publică de

Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” nu a indicat careva prevederi ale codului muncii ce au fost încălcate la încheierea contractului individual de muncă, și nu a prezentat probe ce ar confirma nerespectarea condițiilor, stabilite de cod, la încheierea acestui contract individual de muncă.

Referitor la capătul de cerere privind repararea prejudiciului material cauzat salariatului eliberat nelegitim din serviciu, în rezultatul restabilirii la locul de muncă, instanța de apel a constatat că reclamantul a fost eliberat din funcția de manager al activității comerciale la 12 decembrie 2019 și nu a ocupat această funcție timp de 14 luni și 11 zile lucrătoare, până la momentul emiterii hotărârii din 11 martie 2021 a Judecătoria Comrat, sediul central.

Pentru întreaga perioadă a lipsei ilegale de serviciu (începând cu 12 decembrie 2019 până pe 11 martie 2021 (14 luni și 11 zile) reieșind din mărimea salariului mediu lunar în mărime de 6 836,48 de lei, reclamantului urmează să-i fie calculat salariul în mărime de 99 291,77 de lei.

Totodată, a constatat că în perioada când Andrei Malache a fost eliberat din funcția de manager la Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”, el a activat la alte întreprinderi și a primit acolo salariul.

După cum rezultă din scrisoarea de la direcția de deservire fiscală Comrat din 18 ianuarie 2021 reclamantul Andrei Malache, activând în anul 2020 la alte întreprinderi, a primit salariul în sumă de 87 661,38 lei.

Ținând cont de faptul, că venitul obținut de reclamatul Andrei Malache la alte întreprinderi, este mai mic de salariul, pe care el l-ar fi primit pentru perioada lipirii ilegale de serviciu la funcția de manager al activității comerciale la Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu”, Colegiul a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanței că lui i-a fost cauzat prejudiciul material, egal cu diferența între suma, pe care el ar fi primit-o la funcția de manager al activității comerciale, și suma veniturilor, pe care el a primit-o în anul 2020, activând la alte întreprinderi.

Astfel, în acest sens a concluzionat că diferența dintre aceste sume constituie 11 630,39 lei (99 291,77 lei – 87 661,38 lei = 11 630,39 lei).

Deasemenea, instanța de apel a remarcat că prima instanță întemeiat a încasat de la Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” în beneficiul reclamantului Andrei Malache compensația pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 7000 lei.

Totodată, referitor la pretenția Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” privind declararea nulității contractelor de muncă din 14 ianuarie 2019 și din 1 februarie 2019, Colegiul a menționat că prima instanță întemeiat, în baza art. 84 alin. (1) din Codul muncii, a recunoscut nulitatea contractului individual de muncă din 1 februarie 2019, deoarece acesta a fost încheiat cu încălcarea condițiilor de încheiere a contractului individuale de muncă, prevăzute de cod.

Astfel, a conchis că reclamantul Andrei Malache la momentul încheierii contractului individual de muncă din 1 februarie 2019 a fost angajat la Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” și a continuat să activeze în calitate de manager al activității comerciale, în legătură cu ce și încheierea cu acesta a noului contract de muncă din 1 februarie 2019, în lipsa contractului de muncă precedent neanulat din 14 ianuarie 2019 este ilegală.

La 17 februarie 2022, avocatul Vitali Covaliov, acționând în numele și interesele lui Andrei Malache, a declarat recurs împotriva deciziei din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Malache împotriva Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” să fie admisă integral, iar acțiunea Companiei Publice de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” împotriva lui Andrei Malache să fie respinsă.

În motivarea recursului, a invocat că decizia și hotărârea sunt neîntemeiate, ilegale și pasibile casării în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă.

În context, susținut că instanțele de judecată ierarhic inferioare, nu au verificat și nu au constatat toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, pentru emiterea unei hotărâri legale.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Colegiul reține că, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată recurentului prin intermediul poștei, la 28 ianuarie 2022 (vol. I, f.d.229), iar cererea de recurs a fost depusă la 17 februarie 2022, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimaților la 8 iulie 2022.

Prin referința din 18 iulie 2022, Compania Publică de Radiodifuziune „Gagauziya Radio Televizionu” a solicitat declararea recursului depus de Andrei Malache, ca fiind inadmisibil.

În, rest referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Vitali Covaliov în numele și interesele lui Andrei Malachi, nu se

încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Vitali Covaliov în numele și interesele lui Andrei Malachi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh